

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Klimaat en Groene
Groei
drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Afdeling strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

www.rechtspraak.nl

datum 6 maart 2025
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
cc De staatssecretaris Rechtsbescherming
bijlage(n)
onderwerp Advies wetsvoorstel Uitvoeringswet methaanverordening

Geachte mevrouw Hermans,

Bij brief van 18 december 2024, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het concept wetsvoorstel Uitvoeringswet methaanverordening (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Algemeen

Het Wetsvoorstel strekt ter uitvoering van EU-verordening (EU) 2024/1787 inzake de vermindering van methaanemissies in de energiesector en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/942 (hierna: de Verordening). De Verordening heeft tot doel de methaanuitstoot die ontstaat als het gevolg van de winning van fossiele grondstoffen (ruwe olie, aardgas en kolen), en de distributie, transport en behandeling van aardgas te monitoren en te verminderen, zowel binnen als buiten de EU.

Met het Wetsvoorstel worden wijzigingen aangebracht in de Mijnbouwwet, Energiewet, Omgevingswet en Wet milieubeheer. Daarbij worden onder meer verschillende bevoegde instanties aangewezen en sanctiebevoegdheden toegekend.

Handhaving

Ter uitvoering van artikel 33, eerste lid, van de Verordening voorziet het Wetsvoorstel in de bevoegdheid een boete respectievelijk een last onder dwangsom op te leggen. De verordening vereist het kunnen inzetten van een bestuurlijke boete als handhavingsinstrument. Voor de Mijnbouwwet betreft dit een nieuwe bevoegdheid.

De bevoegdheid een last onder dwangsom op te leggen volgt op grond van het bepaalde in artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) uit de in het Wetsvoorstel opgenomen bevoegdheid om een last onder bestuursdwang op te leggen (met uitzondering van de Energiewet). Bij ministeriële regeling zal worden aangegeven voor welke voorschriften krachtens de Verordening deze bevoegdheden kunnen worden toegepast.

Artikel 33, tweede lid, van de Verordening verplicht om bevoegde instanties ten minste de bevoegdheid te geven om vijf specifiek aangeduide administratieve sancties en maatregelen op te kunnen leggen als bepaalde rapportageverplichtingen niet zijn nageleefd. Met het Wetsvoorstel wordt onder meer voorzien in een bevoegdheid tot bestuurlijke inbeslagname en tot waarschuwing of mededeling aan het publiek.

Raad voor de
rechtspraak

datum 6 maart 2025
pagina 2 van 4

Rechtsbescherming

Tegen besluiten op grond van de Mijnbouwwet en Omgevingswet staat beroep open bij de bestuursrechter en hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: AbRvS).

Het wetsvoorstel Energiewet is op 10 december 2024 aangenomen door de Eerste Kamer (nr. 36 378). Hierin is onder meer opgenomen dat voor besluiten tot het opleggen van een last onder dwangsom (artikel 5.19) en bestuurlijke boete (artikel 5.21) beroep openstaat bij de rechtbank Rotterdam en hoger beroep bij het CBb (wijziging artikelen 7 en 11 van bijlage 2 bij de Awb). In het [advies](#) van 3 februari 2022 heeft de Raad aangegeven zich hierin te kunnen vinden.

Artikel VI van het Wetsvoorstel voorziet in een concentratie van beroepen bij de rechtbank Den Haag tegen besluiten ingevolge het nieuwe artikel 18.16ca van de Wet milieubeheer (bestuurlijke boete). Daarna kan hoger beroep worden ingesteld bij de AbRvS.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

ADVIES

I Algemeen

Bestuursrechtelijk beslag

De Raad merkt op dat er in het Wetsvoorstel door verwijzing naar artikel 33, tweede lid, van de Verordening onder meer wordt voorzien in een bestuurlijke inbeslagname van met een overtreding verdiend of bespaard geld. In de Memorie van Toelichting (hierna: MvT) staat dat dit verder niet nationaalrechtelijk is ingevuld om goede werking van de Verordening niet te verhinderen. Door die keuze wordt het volgens de Raad onduidelijk hoe deze bestuurlijke inbeslagname verder in zijn werk zal gaan. Is dat alleen een besluit tot inbeslagname waartegen vervolgens geprocedeerd kan worden? Of is het ook de bedoeling dat er daadwerkelijk tot een civielrechtelijk beslag wordt gekomen, in die zin dat het geld wordt bevroren totdat de uitkomst van de bestuursrechtelijke procedure is afgerond? Dit omdat het in het concrete geval namelijk mogelijk is dat het geld er na afronding van de bestuursrechtelijke procedure niet meer is. Of bestaat het één naast het ander? Zo ja, welke grond is er dan voor een civielrechtelijke beslaglegging? In dat verband kan worden afgevraagd of er ook een dwangbevelbevoegdheid bestaat die daartoe een titel schept.

Civielrechtelijk beslag in Intellectueel Eigendom-inbreukzaken

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

Raad voor de
rechtspraak

datum 6 maart 2025
pagina 3 van 4

Gewezen wordt op het civielrechtelijk beslag in Intellectueel Eigendom-inbreukzaken, waar het inbreukmakende voorwerp in beslag genomen kan worden om het te vernietigen, als de inbreuk vast staat. Dat civielrechtelijk beslag staat veel dichterbij een sanctie dan een bewarende maatregel. Indien dit beslag bedoeld is als sanctie is een nadere aanpassing in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering noodzakelijk.

De Raad adviseert om het Wetsvoorstel op het voorgaande aan te passen dan wel in de MvT hieraan nader aandacht te schenken.

II Rechtsbescherming

Concentratie rechtsbescherming

Voor de beoordeling van de keuze om bestuursrechtelijke beroepszaken ingevolge artikel 18.16ca van de Wet milieubeheer bij de rechtbank Den Haag te concentreren, zoekt de Raad aansluiting bij zijn [Toetsingskader wettelijke concentratie](#). Hieruit volgt dat concentratie in dit geval mogelijk is als er specifieke deskundigheid is vereist voor de behandeling van de beroepszaken en het gaat om een beperkt aantal zaken per jaar.

De Raad voorziet ten aanzien van deze zaken weliswaar dat het aantal zal toenemen nu sprake is van een nieuwe bevoegdheid, maar dat dit aantal niet substantieel zal zijn.

Wat betreft de eis van specifieke deskundigheid voor de behandeling van beroepen tegen deze besluiten, is de Raad van mening dat hieraan is voldaan. In de artikelsgewijze toelichting bij artikel VI is onder meer aangegeven: “Deze wijziging houdt in dat de rechtbank Den Haag de bevoegde rechter is wanneer beroep wordt ingesteld tegen een bestuurlijke boete op grond van de Wet milieubeheer voor overtreding van de methaanvoorschriften die gaan over import. Deze rechtbank behandelt al boetebesluiten inzake emissiehandel en CBAM, waardoor expertise is opgebouwd op gebied van emissies. Voor hoger beroep geldt dan de Afdeling bestuursrechtspraak, op grond van artikel 8:105 Awb.”

Gezien de expertise van de rechtbank Den Haag met vergelijkbare regelgeving, is concentratie bij deze rechtbank volgens de Raad in dit geval op zijn plaats.

Administratieve sancties en maatregelen

In de MvT wordt voor de last onder dwangsom en de bestuurlijke boete aangesloten bij de rechtsbescherming in twee instanties zoals die nu ook geldt. Dit gaat volgens de MvT ook gelden voor besluiten over de inbeslagname van winsten en vermeden verliezen of waarschuwingen aan het publiek. De Raad merkt op dat dat in de MvT voor lasten en bestuurlijke boetes wordt ingegaan op de vraag bij welke rechtbank en/of hoger beroepsinstantie rechtsbescherming kan worden gezocht. Voor zaken over inbeslagname of een waarschuwing ontbreekt een dergelijke toelichting evenwel en dat geeft tegen deze achtergrond onduidelijkheid. De Raad adviseert deze toelichting alsnog in de MvT op te nemen.

WERKLAST

datum 6 maart 2025
pagina 4 van 4

Het Wetsvoorstel leidt naar verwachting niet tot substantiële werklastgevolgen voor de Rechtspraak.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Henk Naves
Voorziter Raad voor de rechtspraak